

Imatran Palvelutaloyhdistyksen (IPTY) ja Imatran kaupungin välisen yhteistyön kehittäminen

1. Työryhmän toimeksianto

Kaupunginjohtaja asetti 2.6.2009 §33 työryhmän seuraavalla toimeksiannolla:

"Vuosittain pidetään Imatran Palvelutaloyhdistyksen ja kaupungin sosiaali- ja terveystoimen välinen neuvonpito vanhuspalveluiden ostoista. Imatran Palvelutaloyhdistys ry on esittänyt, että selvitetäisiin mahdollisuuksia yhdistyksen/sen palveluiden mahdollista osittaista tai kokonaista fuusiointia kaupungin sosiaali- ja terveystaloihin. Samalla he ehdottivat yhdeksi kaupungin ryhmäkotivaihtoehdoksi Palvelutaloyhdistyksen hallinnassa olevaa Peltolan yksikköä.

Asiaa pohtimaan on tarkoituksenmukaista nimetä työryhmä. Työryhmän tulee saada esityksensä valmiiksi 30.9.2009 mennessä."

Työryhmän jäsenet:

Marita Toikka, hallintojohtaja, puheenjohtaja
Kai Roslakka, talousjohtaja
Timo Kohvakka, sosiaali- ja terveystaloyhdistyksen johtaja
Eija Rieppo, vanhuspalvelujohtaja
Lea Markkanen, talousjohtaja, sosiaali- ja terveystoimi, sihteeri
Harri Nykänen, lpty
Marja Leinonen, lpty
Esa Hirvonen, lpty
Heikki Tanninen, lpty

Toimeksianto liitteenä.

2. Selvitys sosiaali- ja terveystoimen palveluhankinnoista IPTY:ltä ja mahdollisilta muilta yhteistyökumppaneilta

Imatran kaupunki, vanhuspalvelut, ostaa IPTY:ltä kotihoidon palveluja yhdistyksen taloissa asuville vanhuksille, jotka täyttävät kaupungin kotihoidolle asetetut sosiaali- ja terveystaloyhdistyksen hyväksymät asiakkuusperustekriteerit. Esim. vuosina 2006 - 2009 kotihoidon palvelujen kustannukset ovat vaihdelleet välillä 1.006.106 € - 799.948 € (arvio vuodesta 2009). Lisäksi on ostettu ateriapalvelua kotonaan asuville vanhuksille ja jonkun verran kylvetyspalveluja. Kaiken kaikkiaan asiakasostopalvelut ovat olleet tähän saakka n. 1,1 M€ vuosittain.

Palveluostoja tehdään lisäksi kaikille palveluja todennetusti tarvitseville sotainvalideille, joiden haitta-aste on yli 20%. Näihin palveluihin kuuluvat ateriapalvelut, siivouspalvelut, lumi- ja pihatyöt, kylvetyspalvelut ja kotihoitopalvelut. Kustannukset ovat vuodesta 2006 vuoteen 2009 olleet 551.010 € - 718.935 €. Nämä kustannukset kaupunki saa täysimääräisittäin takaisin Valtionkonttorilta takautuvasti. Kustannusten nousua selittää ko. henkilöiden toimintakykyisyyden tasainen madaltuminen, vaikka heidän lukumääränsä on laskenut. Kaupunki ostaa aterioiden kotiinkuljetusta kolmen euron palvelusetelillä myös Pitopalvelu Elmalta neljälle asiakkaalle (9/09). Muilta yrittäjiltä kaupunki ei tee näitä ostoja.

Liitteenä taulukko Imatran kaupungin palveluostoista IPTY:ltä vuosilta 2006 - 2009.

3. Selvitys kotihoitopalvelujen yhteistyömahdollisuuksista

Vanhuspalveluiden vastuualue järjestää palveluita niille ikääntyneille imatralaisille, joilla arjen toiminnoista selviytyminen toimintakykyisyyden vajeiden takia ei ole mahdollista. Yli 75-vuotiaat ovat keskeinen asiakasryhmä. Toiminta rakentuu todennetusta palvelutarpeesta, toimintakykyisyyden ylläpitämisestä ja asiakaslähtöisyydestä. Vastuualue tuottaa lakisääteisiä perustason palveluja: ikääntyneiden sosiaalipalveluja, palvelutarvearvioita ja ohjausta, kotihoitoa, tehostettua palveluasumista ja pitkäaikaishoitoa. Vanhusneuvoston toiminta vahvistaa ikääntyneiden osallisuuden toteutumista. Vanhuspoliittinen ohjelma Onnistunut ikääntyminen Imatralalla – ikääntyneiden palvelut vuoteen 2015 linjaa palvelutasoa.

Kotihoito auttaa omaisten ja eri yhteistyötahojen kanssa ikääntyntä asiakasta selviytymään kotona mahdollisimman pitkään. Kotihoito tukee asiakkaan itsenäisyyttä ja jäljellä olevaa toimintakykyä sekä auttaa ylläpitämään sosiaalisia suhteita.

Kotihoitokeskuksen hoitajat tukevat kotiaskareissa sekä antavat hoiva-, perushoito- ja sairaanhoito palveluja sekä tukevat terveyden ylläpitämisessä muuttuvissakin olosuhteissa. Kotihoidossa työskentelee sairaanhoitajia, perus- ja lähahoitajia sekä kodinhoitajia.

Kotihoidon palveluista tehdään asiakkaan kotona hoito- ja palvelusopimus kotihoidon henkilökunnan, omaisten ja muiden yhteistyötahojen kanssa huomioiden heidän voimavaransa ja toimintamahdollisuutensa. Hoito- ja palvelusopimus edistää, tukee ja ylläpitää asiakkaan omaa toimintakykyä ja voimavaroja sekä kunnioittaa hänen itsemääräämisoikeuttaan.

Palvelutaloyhdistykseltä tehtävät ostot palvelutalojen asiakkaille määritellään sosiaali- ja terveislautakunnan hyväksymien perusteiden mukaan. Ostopalvelut ovat verrattavissa kaupungin tuottamiin kotihoidon palveluihin. Liitteenä Kotihoidon kriteerit, jotka määrittävät jokaista ostotapahtumaa, jota lisäksi ohjaa sairaanhoitaja Taina Miesperä.

Yhteistyömahdollisuuksista pidettiin palaveri 29.7.2009. Läsnä olivat Marja Leinonen ja Tytti Nykänen IPTY:ltä sekä Lea Markkanen ja Leena Aunola Imatran kaupungilta. Palaverissa todettiin, että molempien merkittävänä haasteina ovat

- asiakastyön samanaikaiset ruuhkauhput
- henkilöstön työ- ja virkaehtosopimusten mukaiset työaikajärjestelyt
- vaihtelevien asiakastilanteiden vaatimat joustavat työjärjestelyt

Selvityksen perusteella työryhmä ei löytänyt uusia kotihoidon yhteistyömahdollisuuksia. Keskusteltiin Palvelutaloyhdistyksen mahdollisuudesta aloittaa vanhusten päiväkeskustoimintaa palvelutaloissa.

Liitteenä kaupungin kotihoidonkriteerit

4. Selvitys tukipalvelujen yhteistyömahdollisuuksista

Asiaa selvitti työryhmä Marja Leinonen ja Anneli Immonen IPTY:ltä sekä Helena Aatsinki ja Virpi Kytösalmi kaupungilta (Ypa) 7.9.2009. Työryhmä kävi läpi kaikki kaupungin ja palvelutaloyhdistyksen tuottamat ruokapalvelut.

Ruokapalvelut

Lähtökohtana tällä hetkellä palvelutaloyhdistyksen ateriatuotannolle on viisipäiväinen työviikko, joten tarkastelun ulkopuolelle tulee jättää ne yksiköt, joissa lämmin ateria tarvitaan seitsemän päivää viikossa kuten kaupungin ryhmäkodit.

Palvelutaloyhdistyksen nykyisillä keittiöresursseilla on mahdollisuus lisätä ateriatuotantoa noin 100 aterialla/päivä. Todettiin, että kaikki Imatran kaupungin kohteet, joihin aterioita toimitetaan tai joissa aterioita valmistetaan, ovat yli sadan aterian kohteita. Lisäksi koulu- ja päiväkotiruokailussa yhä suurempi määrä on erikoisruokavalioita, jotka vaativat erilaisen valmistustavan kuin mitä vanhusten erikoisruokavaliot.

Todettiin, että kaupungin omissa valmistuskeittiöissä päiväkotilasten ja koululaisten määrän vähentyessä aterioiden valmistusmäärää olisi mahdollisuus lisätä ilman kiinteiden kustannusten nousua.

Kotiin kuljetettavat annospakatut ateriat

Palvelutaloyhdistys on pääasiallinen kotiin kuljetettavien lämpimien aterioiden tuottaja. Imatra kaupunki on ainoastaan täydentävä aterioiden tuottaja, noin 20 aterialla päivässä, jolla ei ole suurta merkitystä koko palvelutaloyhdistyksen valmistusmäärille. Annospakatut ateriat toimitetaan Kukkurilan aluekeittiöstä pohjoisiin kaupungin osiin. Ateriat kuljetetaan kaupungin lähettiautoilla.

Kukkurilan keittiöön on tehty terveystoimien vaatimat investoinnit samoin kuin astioita, kuljetuslaatikoita ja kylmälaitteita on uusittu viimeisen vuoden aikana. Henkilökuntamitoituksessa on otettu huomioon yksittäispakattujen aterioiden valmistus ja kaikki toimet ovat tällä hetkellä vakituisesti täytetty.

Palvelutaloyhdistys ei näe mahdollisena pelkkien kuljetusten suorittamista. Kaupungin lähettiautojen kuljetusreiteissä ja resursseissa on huomioitu, se että kaikki kaupungin autoihin sopivat ateriakuljetukset suoritetaan kaupungin omilla autoilla. Mikäli ateriakuljetuksia ei olisi, jäisi autoihin käyttämätöntä kuljetusaikaa, mikä taas vastaavasti nostaisi muiden kaupungin kuljetusten hintaa.

Muut mahdollisuudet

Keskusteltiin Etelä-Karjalan sosiaali- ja terveystoimien tapahtuvista tukipalvelujen muutoksista, jotka koskevat alkuvaiheessa muiden kuntien sosiaali- ja terveystoimien ruokatuotantoyksiköitä. Todettiin, että esimerkiksi pohjoisten kuntien yksiköihin ruoan toimittaminen on mahdollista mutta pitkien välimatkojen ja omavalvontamääräysten vuoksi vaikeasti toteutettavaa.

Todettiin, että tällä hetkellä ainoaksi mahdollisuudeksi jää ikääntyvien lisääntyessä entistä suurempi yksittäispakattujen tukiaterioiden tuottaminen ja toimittaminen.

5. IPTY:n selvitys konsulttitoimeksiannostaan sekä yhdistyksen jatkoa koskevista toimenpiteistä

Imatran Palvelutaloyhdistys ry:n hallitus päätti palkata ulkopuolisen konsultin analysoimaan yhdistyksen tilannetta ja antamaan mahdollisesti vinkkejä siitä, että mihin suuntaan yhdistyksen toimintaa olisi vietävä, että haluttu kannattavuuden taso saavutettaisiin. Konsulttityöskentely alkoi alkutilanne analysointipalaverilla 16.6.2009. Tämän jälkeen 3.8.2009 pidettiin hallituksen ja avainhenkilöstön kanssa kehittämis- ja strategiapäivä, jossa vieraili myös kaupungin edustajat.

Suurin ongelma-alue palvelujen tuottamisessa on se, että varsinkin kotihoitotyössä on selvät kiirehuiput ja nykyinen työehtosopimus ei anna riittävästi mahdollisuuksia esim. työn jaksottamiseen, osaaikaistamiseen jne. Lisäksi yhdistyksen hintataso on valtakunnalliseen tasoon nähden alhainen. Seminaarissa tuli esille myös se, että yhtiön toimintojen yhtiöittämisestä tulee pohtia.

Konsultin johdolla tehtävä työskentely jatkuu siten, että 29.9.2009 järjestetään vastaava kehittämis- ja strategiaseminaari. Seminaariin on kutsuttu henkilöstön edustajia. Yhdistyksen johto pitää tärkeänä sitä, että henkilöstö otetaan mukaan suunnittelutyöhön.

Näiden seminaarien tulosten perusteella, yhdistyksen hallitus tulee tekemään mahdolliset päätökset yhdistyksen toiminnan suuntaviitoista jne.

6. Muut selvitettyt asiat

- Peltolankadun kiinteistön hyödyntäminen tehostetun palveluasumisen yksikkönä

Peltolankadun kiinteistön mahdollinen käyttö tehostetun palveluasumiseen ei sovellu ilman suurta remonttia. Kustannukset tulisivat todennäköisesti uudisrakennuksen tasolle.

Peltolankadun kiinteistöön tutustuivat 11.6.2009 Marja Leinonen, Timo Kohvakka, Eija Rieppo, Lea Markkanen sekä kaupungin toimitiloilta Markku Salo.

Toimitilapäällikkö Markku Salon lausunto liitteenä.

7. Kaupungin ja IPTY:n yhteistyö ja yhteydenpito

IPTY:n uuden toiminnanjohtajan aloittaessa työskentelynsä pari vuotta sitten kaupungin vanhuspalvelujohtaja otti häneen yhteyttä, toivotti tervetulleeksi ja päätettiin aloittaa yhteistyön kehittäminen. Myöhemmin samana vuonna jo sovittiin säännölliset yhteistyöpalaverit IPTY:n ja kaupungin edustajien välille noin kaksi kertaa vuodessa. Työryhmiä on kaksi, toinen keskustelee substanssista ja kehittää siinä ilmenneitä prosesseja ja toinen on ylemmän virkamiesjohdon työryhmä, joka tarkastelee kokonaisuuksia ja talouden kehittymää. Yhteistyö on ollut antoisaa ja monia käytännön prosesseja onkin saatu edistettyä. Lisäksi ostopalveluja ohjaa kaupungin puolesta sairaanhoitaja Taina Miesperä, joka raportoi kuukausittain ostopalvelujen kehittymisen ja mahdollisten poikkeamisen syyt. Tämä on oleellisesti edesauttanut kustannusten hallintaa aiempiin vuosiin verrattuna.

8. Yhteenveto

Työryhmä on toimeksiannon perusteella ensin kartoittanut mahdollisuuden yhdistyksen kokonaisesta tai osittaisesta niin sanotusta fuusioinnista Imatran kaupungin sosiaali- ja terveystoimen organisaatioon. Tämän osalta yhteisesti todettiin, että sekä sosiaali- ja terveystoimen että yhdistyksen tämän hetkessä tilassa, ei fuusiovaihtoehtoa lähdetä syvällisemmin tarkastelemaan, vaan pyritään löytämään mahdollisia yhteistyön muotoja, erityisesti tukipalveluiden osalta. Tukipalveluiden osalta yhteistyömahdollisuuksia on olemassa ja tulee myös huomioida sosiaali- ja terveystoimen tuomat mahdollisuudet tukipalvelujen, erityisesti ruoka- ja puhtaustalvet, myynnissä.

Lisäksi työryhmän edustajat ovat tutustuneet Peltolankadun kiinteistön tiloihin ja asiassa on käytetty myös teknisenä asiantuntijana tilahallintapäällikkö Markku Saloa. Työryhmän kanta on, että Peltolankadun kiinteistön mahdollinen käyttö tehostettuun palveluasumiseen ei sovellu ilman suurta remonttia. Kustannukset tulisivat todennäköisesti uudisrakennuksen tasolle.

Sekä sosiaali- ja terveystoimi että IPTY pitivät tärkeänä, että yhteistyön muotoja tarkastellaan jatkossakin ja säännöllinen keskustelu osapuolten kesken edellä kohdassa 7 esitetyn neuvonpidon muodossa on edelleen tärkeää. Säännöllisissä palaverissa tulee pitää erityisesti esillä eri tukipalvelujen yhteistyön mahdollisuudet ja muodot.

Imatralla 6.10.2009

Marita Toikka
työryhmän puheenjohtaja

Lea Markkanen
työryhmän sihteeri

Kai Roslakka

Timo Kohvakka

Eija Rieppo

Harri Nykänen

Maja Leinonen

Esa Hirvonen

Heikki Tanninen

Asia	Työryhmän asettaminen yhteistyön kehittämiseksi Imatran kaupungin ja Imatran Palvelutaloyhdistyksen välillä
Valmistelija	Summanen Lea
Johdanto	Vuosittain pidetään Imatran Palvelutaloyhdistyksen ja kaupungin sosiaali- ja terveystoimen välinen neuvonpito vanhuspalveluiden ostosta. Imatran Palvelutaloyhdistys ry on esittänyt, että selvitettäisiin mahdollisuuksia yhdistyksen/sen palveluiden mahdollista osittaista tai kokonaista fuusiointia kaupungin sosiaali- ja terveystaloihin. Samalla he ehdottivat yhdeksi kaupungin ryhmäkotivaihtoehdoksi Palvelutaloyhdistyksen hallinnassa olevaa Peltolan yksikköä. Asiaa pohtimaan on tarkoituksenmukaista nimetä työryhmä. Työryhmän tulee saada esityksensä valmiiksi 30.9.2009 mennessä.
Päätös	Nimeän ko. työryhmään seuraavat henkilöt: Marita Toikka, hallintojohtaja, puheenjohtaja Kai Roslakka, talousjohtaja Timo Kohvakka, sosiaali- ja terveysjohtaja Eija Rieppo, vanhuspalvelujohtaja Lea Markkanen, talousjohtaja, sosiaali- ja terveystoimi, sihteeri Lisäksi työryhmään pyydetään kaksi edustajaa Imatran Palvelutaloyhdistys ry:stä. Tarvittaessa työryhmä voi kuulla myös muita asiantuntijoita.
Perustelu	Imatran kaupungin hallintosääntö 45 §.
Allekirjoitus ja nimenselvennys	Pertti Lintunen Kaupunginjohtaja
Tiedoksi	- kh alkuperäinen - asianosaiset

IMATRA

Palveluostot lptyltä v. 2006 - 2009

Palveluostot	2006		2007		2008		Arvio v. 2009	
	Määrä	€	Määrä	€	Määrä	€	Määrä	€
Palvelu:								
kotihoitopalvelut	42 996	1 006 106	41 610	1 091 304	37 432	926 436	31 006	799 948
ateriapalvelut	43 488	95 643	36 881	77 414	25 666	50 305	1 968	kuljetusseteli
kylvety spalvelut	0	0	3 932	57 834	3 243	45 402	2 537	37 033
Muutos ed. vuoteen ja palveluostot yhteensä €:	-13 %	1 101 749	11 %	1 226 552	-17 %	1 022 143	-14 %	836 981
Sotainvalidien palvelut:								
ateriapalvelut	17 982	178 921	16 575	164 921	15 010	150 100	13 566	141 086
kotihoitopalvelut	7 128	240 197	8 299	280 489	10 038	341 284	12 254	434 400
kotisiivous	2 518	82 322	2 544	83 427	2 469	80 983	2 680	90 844
lumi- ja pihatyöt	1 390	45 453	1 833	60 131	1 749	57 367	1 508	51 117
kylvety spalvelut	179	4 117	160	3 712	181	4 344	93	1 488
Muutos ed. vuoteen ja palveluostot yhteensä €:	-18 %	551 010	8 %	592 680	7 %	634 078	13 %	718 935

sis. laskennallinen alv. 5%

Vanhusten kotihoidon ja tukipalveluiden kriteerit

SOTEL § 37

Valmistelijat: Kotihoidonjohtaja Leena Aunola, kotihoidonohjaaja Eeva Luhas, kotihoidonohjaaja Anu Kotanen ja vanhuspalvelujohtaja Eija Rieppo

1. Kotihoidon keskeisiä piirteitä

Imatran kaupungin sosiaali- ja terveystoimessa kotihoidolla tarkoitetaan Sosiaalihuoltolain (L N:o 710/1982) mukaisia kotipalveluja ja Kansanterveyslain (L 28.1.1972/66) tarkoittamaa kotisairaanhoidoa.

Kotihoidon moniammatillinen henkilöstö avustaa ikääntyviä kotiaskareissa sekä antaa hoiva-, perushoito- ja sairaanhoitopalveluja tukien asiakkaan itsenäistä selviytymistä. Kotihoidossa toimitaan sairaanhoitajan koordinoimissa aluetiimeissä omahoitajuuden periaatteella. Tarvittaessa lääkäri tekee kotikäynnin ja antaa sairaanhoitajalle ohjeet hoidon toteuttamisesta. Tavoitteena on luoda turvalliset olosuhteet kotona asumiselle.

Asiakkaalle järjestetään tarvittaessa tukipalveluina päivätoimintaa, ateriapalvelua ja kylvetyspalvelua.

2. Kotihoidon ja tukipalveluiden tarpeen arviointi

Asiakkaiden ja heidän edustajiensa yhteydenotot selvitetään viimeistään 7 arkivuorokauden kuluessa pyynnön vastaanottamisesta. Välitöntä apua tarvitsevien asiakkaiden palvelut aloitetaan samana päivänä.

Yhteydenoton jälkeen kotisairaanhoidtaja ja omahoitaja tekevät kotikäynnin, jolla arvioidaan palvelujen tarve mittareita (RaVa, MMSE ja ADL) apuna käyttäen. Mittarit mahdollistavat tasa-arvoisen ja oikeudenmukaisen palvelujen kohdentumisen. Ne muodostavat objektiivisen kriteeristön ja ohjaavat toimintaa. Arviointi tehdään yhdessä asiakkaan, hänen läheistensä sekä muiden kotihoitoon osallistuvien kanssa. RaVa- mittariston alaraja määritellään niin, että asiakasmäärän oikea kohdentuminen kotihoitoon voidaan varmistaa sen kautta. Muistiin liittyvät tekijät huomioidaan ja ne aiheuttavat poikkeamia RaVa- arvон alarajoihin.

RaVa

RaVa - mittari on toimintakyvyn ja avuntarpeen mittari, jolla arvioidaan mm. aistitoimintoja, liikkumista, syömistä, pukeutumista ja hygienian hoitoa.

